

Právní expert: Česká televize je zcela nereformovatelná, třeba ji zrušit! Narušuje volební soutěž a diskriminuje nové strany!

- CZ24 News | 15. září 2021

ČESKO: Zdeněk Koudelka na běhu současné předvolební kampaně znovu ukazuje, jak neblahou roli hraje v naší společnosti Česká televize, a navrhuje ji zcela rozpustit

Česká televize (ČT) začala vysílat volební debaty, aniž by mělo právo účasti hnutí Trikolóra Svobodní Soukromníci (TSS). ČT vydala Pravidla, kde připustila jen 7 největších volebních stran. Tím narušila férovost volební soutěže.

Povinnosti ČT

Podle Ústavy je politický systém založen na volné soutěži politických stran. Dle Listiny základních práv a svobod mají občané právo zakládat politické strany a hnutí a právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců. Svobodné volby jsou podstatnou náležitostí demokratického státu, přičemž podstata svobodných voleb je bytostně spojena s férovostí volební kampaně včetně přístupu do předvolebního vysílání ČT.

Registrovanou osobou podporující volební kampaň volební strany nesmí být provozovatel televizního vysílání. Z toho plyne zákaz účasti ve volební kampani. Televize tedy musí organizovat televizní předvolební debaty férově, jinak podporuje volební kampaň stran, které do debaty pozve.

Hlavní povinností ČT je mimo jiné dle zákona o ČT „poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů“ a „vytváření a šíření programů a poskytování vyvážené nabídky pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na svobodu jejich náboženské víry a přesvědčení, kulturu, etnický nebo národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk nebo pohlaví tak, aby tyto programy a pořady odrážely rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů, a to s cílem posílit vzájemné porozumění a toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti“.

ČT nemá ze zákona povinnost organizovat debaty kandidátů v rámci volebních krajů a celostátní debatu předsedů stran, byť je to dlouhodobá zvyklost. Pokud se tak však ČT rozhodne učinit, nemůže být na její libovůli, koho do volební kampaně pozve a koho nikoliv. Pravidla pro pozvání kandidujících stran musí být férová, vyvážená a odůvodněná a musí pokrývat celé relevantní politické spektrum, což nejsou jen stávající parlamentní strany. Tyto povinnosti má nejen ČT, ale každá televize organizující předvolební debaty.

Nedůvodná změna zavedené praxe

Nová Pravidla postupují v rozporu s tradicí, když významně snižují počet volebních stran v debatách. V roce 2017 ve volbách do Poslanecké sněmovny se krajských debat účastnilo 10 stran, v roce 2020 se debat před krajskými volbami účastnilo stran 9. Česká televize snížila počet účastníků debat vůči předchozím volbám do Poslanecké sněmovny 2017 o 30 %. K tomuto kroku nebyl důvod.

Diskriminace nových stran

Pravidla zvláště diskriminují nové strany, které se nemohou v plné míře mediálně prezentovat tak, jako strany zavedené. O to důležitější je jejich účast v debatách. Rozhodnutí ČT narušuje volební soutěž a privileguje dosud zavedené politické strany.

Porušení svobody projevu

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva z 31. 8. 2021, č. 66984/14, ve věci Národní politické asociace listina Marco Pannely, plně dopadá na tuto situaci u nás. Asociace nebyla přizvána k účasti na politických debatách ve třech hlavních publicistických pořadech vysílaných státní vysílací korporací RAI. Asociace si stěžovala na italský národní regulační úřad AGCOM (obdoba Rady pro rozhlasové a televizní vysílání), který měl zajistit vyváženost programu.

Po dvou neúspěšných stížnostech podala asociace žalobu k soudu, který její stížnost uznal. Teprve na základě rozsudku nařídil regulační úřad televizi RAI nápravu. Tím se Itálie dopustila porušení Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, který chrání svobodu projevu.

Narušení volební soutěže

Pravidla narušují volební soutěž, protože marginalizují nové politické strany. To je vážný zásah do voleb. Stát si uvědomuje nutnost toho, aby se politika neodehrávala jen v uzavřené množině stávajících parlamentních stran, ale aby se vytvářely předpoklady pro tvorbu nových politických subjektů a vstup mimoparlamentních subjektů do Parlamentu. Proto je zajištěno zákonem o sdružování v politických stranách státní financování od 1,5 % volebního zisku (příspěvek za hlasy) a posílené státní financování od 3 % (příspěvek na činnost politické strany).

Zákon výslovně nestanoví pravidlo účasti stran ve volebních debatách na České televizi, ale Pravidla nemohou být svévolná, ale musí respektovat ústavní princip, že politický systém je založen na politických stranách a že zákon státu ukládá finančně podporovat i strany neparlamentní jako základnu pro možné nové politické proudy a myšlenky. Proto je nutné, aby ČT svá Pravidla účasti v předvolebních debatách stanovila s ohledem na tyto přístupy zákona o sdružování v politických stranách a umožnila účast všem subjektům, jejichž volební potenciál překročí 3% hranici v sociologických průzkumech. Jde o hranici, která není svévolná, ale totožná s plným financováním politické strany ze státního rozpočtu.

Průzkumy

Dle sociologického průzkumu zveřejněného Českou televizí 5. 9. 2021 má TSS volební potenciál 5,5%. Podle agentury Phoenix research dle dat sbíraných 11. 8. - 3. 9. 2021 ve čtyřech vybraných krajích má TSS volební podporu 5-6,4%. TSS je tedy politický hnutím a volební stranou s nezanedbatelnou voličskou podporou. Dne 12. 9. 2021 byl zveřejněn průzkum STEM pro CNN Prima, kde má TSS 3,3 % a je sedmé v pořadí stran. Přesto nebylo hnutí pozváno do České televize, ale pozváno bylo hnutí Přísaha jen s 2,2 %.

Srovnání s Českým rozhlasem

Obdobné postavení jako ČT má v oblasti rozhlasového vysílání Český rozhlas. Ten do svých předvolebních debat připustil zástupce stran nad 3 %.

Zrušme Českou televizi

Česká televize je stejně jako Sovětský svaz či Evropská unie nereformovatelná. Pro ochranu demokracie je správné ji zrušit a vytvořit nové veřejnoprávní televizní vysílání. Je třeba zrušit monopol Prahy na ovládání státu v televizním vysílání. Po zrušení stávající České televize je možné vytvořit Televizi Čech v Praze a Televizi Moravy a Slezska v Brně a Ostravě. Tyto televize by měly vlastní právní subjektivitu. Zruší se monopol.

Každá z televizí by měla celostátní vysílání. Pak by si občan na celém území státu mohl vybrat, zda bude sledovat pražské Báchorky VM nebo vyváženou politickou diskuzi vysílanou z Brna či Ostravy. Koncesionářské poplatky by se mezi obě televize rozdělily dle počtu obyvatel Čech a Moravy se Slezskem, tedy asi 3:2. Tím odpadnou mnohé skupiny přísáté na pražský televizní rozpočet.

Autor: Zdeněk Koudelka